

Villkor för
Flytande motorförsäkring för
fordonshandel och fordonsverkstad

Gäller från 2012-05-01

Innehåll

Kapitel	Sid
Fordonsklasser och fordonsgrupper	2
Allmänna villkor för flytande motorförsäkring för fordons-handel och fordonsverkstad	3
1 Egna fordon/kommission (fkl 24)	4
2 Kunders fordon (fkl 25)	5
3 Trafikförsäkring (fkl 24) Trafikansvarsförsäkring (fkl 25)	5
4 Kaskoförsäkring (fkl 24 och 25)	6
4.1 Omfattning	6
4.2 Brandförsäkring	7
4.3 Stöldförsäkring	8
4.4 Rättsskyddsförsäkring	9
4.5 Vagnskadeförsäkring	10
5 Kaskoförsäkring (fkl 24)	11
5.1 Räddningsförsäkring	11
5.2 Restskuldsförsäkring	12
6 Värderings- och ersättningsregler för kaskoförsäkring	14
7 Tilläggförsäkringar (fkl 24)	15
7.1 Bedrägeriförsäkring vid provkörning	15
7.2 Utlandstillägg	15
7.5 Säkerhetsbestämmelser	15
7.6 Grind, port och dörr	16
7.7 Regler för saluvagnsskyltens användningsområde	17
8 Allmänna avtalsbestämmelser	18
8.1 Avtalet och premiebetalningen	18
8.2 Räddningsåtgärder	19
8.3 Reglering av skada	19
8.4 Nedsättning av försäkringsersättning	20
8.5 Regler i särskilda fall	20
8.6 Skaderegistrering	21
8.7 Dina personuppgifter	21
8.8 Om vi inte kommer överens	21
9 Definitioner	23

Fordonsklass och fordonsgrupper

Det framgår av försäkringsbrevet vilken fordonsklass och fordonsgruppering din försäkring omfattar.

Fordons-klass	Försäkringen gäller för:
24	Försäkring för fordonshandel, försäkringstagarens fordon
25	Försäkring för fordonsverkstad, kunders fordon

Fordonsklass 24 – Försäkringstagarens egna fordon eller fordon mottagna i kommission

Fordons-grupp	Vilka fordonslag/fordon som avses:
1A	Samtliga fordonslag
1B	Avställda och icke registrerade fordon, försäkringstagarens fordonslag
2	Motorcykel, terrängfordon, moped, EU-moped och släpfordon
3	Terrängfordon, moped och släpfordon
4	Traktor, gaffeltruck, motorredskap, terrängfordon moped och släpfordon
5	Släpfordon

Fordonsklass 25 – Försäkring för fordonsverkstad, kunders fordon

Fordons-grupp	Vilka fordonslag/fordon som avses:
1	Samtliga fordonslag
2	Terrängkoter och moped

Allmänna villkor för flytande motorförsäkring för fordonshandel och fordonsverkstad

Detta häfte innehåller villkoren för det avtal som försäkringstagaren och försäkringsbolaget träffat.

Det framgår av försäkringsbrevet vilka försäkringsmoment som ingår i avtalet. Självrisker framgår av försäkringsbrevet och/eller detta villkor. För försäkringen gäller svensk lag. De viktigaste bestämmelserna för försäkringsavtalet finns bland annat i Trafikskade- och Försäkringsavtalslagen.

Tvist om försäkringsavtalet ska handläggas vid svensk domstol, med tillämpning av svensk lag.

FÖRSÄKRINGSSKYDD			
Detta <i>kan</i> ingå i försäkringen för:			
Försäkringsmoment	Försäkringsalternativ	Fordonshandel (fordonsklass 24)	Fordonsverkstad (fordonsklass 25)
Trafikförsäkring	Obligatorisk	X	X
Brandförsäkring	Halvförsäkring	X	X
Stöldförsäkring		X	X
Rättsskyddsförsäkring		X	
Räddningsförsäkring*		X	
Restskuldförsäkring (gäller endast fordonsgroup 1)		X	
Fordonslagerförsäkring (brand- och stöldförsäkring)			Kan ingå
Vagnskadeförsäkring	Helförsäkring (förutom trafik- och halvförsäkring ingår):	X	X
Fordonslagerförsäkring (brand-, stöld- och vagnskadeförsäkring)		Kan ingå	
Utlandstillägg (för personbil och lätt lastbil)	Tilläggsförsäkringar (tillägg till halv- och helförsäkring)	X	
Bedrägeriförsäkring – provkörning (personbil, lätt lastbil, lastmaskin eller gaffeltruck)		X	

* Gäller endast för personbil, motorcykel, husbil och lätt lastbil samt till dessa tillkopplad släpvagn.

X = Valbart försäkringsmoment för aktuell verksamhet.

1 Egna fordon/kommission (fkl 24)

1.1 Giltighetsområde

Trafikförsäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kort-systemet och vid transport mellan dessa. Övriga försäkringsmoment gäller inom Norden. Se även tilläggsförsäkringar punkt 7.2.

1.2 Försäkrade fordon

Försäkringen omfattar fordon av i försäkringsbrevet angivet slag.

1.3 Fordon i trafik

a) Egna fordon

Fordon som är registrerade i Sverige, som inte är avställda och som försäkringstagaren äger, oavsett om de brukas eller inte.

b) Egna fordon

Fordon som är avställda, förregistrerade eller oregistrerade och som försäkringstagaren äger, när de brukas med saluvagnsskylt, se Lag om vägtrafikregister.

c) Kommission

Fordon som är avställda, förregistrerade eller oregistrerade och som försäkringstagaren har till försäljning enligt skriftligt kommissionsavtal med importör, tillverkare eller återförsäljare, när de brukas med saluvagnsskylt, se Lag om vägtrafikregister. Dokumenterat säljuppdrag måste finnas och kunna uppvisas på begäran av oss.

1.4 Fordonslager

Fordonslager ingår i försäkringen endast om det angivits i försäkringsbrevet.

a) Egna fordon

Registreringspliktiga fordon som är avställda, förregistrerade eller oregistrerade och som försäkringstagaren äger, när de inte brukas.

b) Egna fordon

Inte registreringspliktiga fordon som försäkringstagaren äger, när de inte brukas.

c) Kommission

Fordon som är avställda eller oregistrerade och försäkringstagaren har till försäljning enligt skriftligt kommissionsavtal med importör, tillverkare eller återförsäljare, när de inte brukas.

1.5 Försäkringen omfattar inte

a) fordon som används för uthyrning

b) fordon som har sålts på avbetalning

c) fordon som enligt lag, kontrakt och/eller avtal ska vara försäkrat genom annan försäkring

d) fordon för vilket försäkringstagaren underlåtit att göra föreskriven äganderättsanmälan, se förordning om vägtrafikregister

e) fordon som försäkringstagaren har lämnat till annan för försäljning eller i kommission

f) fordon som används för annan yrkes- eller förvärvsverksamhet än sådan som har samband med försäkringstagarens fordonsförsäljnings- och/eller reparationsrörelse

g) fordon som används i rörelsen och är av typ bärgningsbil eller biltransportbil

h) fordon som brukas i strid med gällande rätt

i) fordon som lånats ut till person som inte har sin huvudsakliga anställning i försäkringstagarens fordonsförsäljnings- och/eller reparationsrörelse. För fordon som lånats ut för provkörning gäller dock försäkringen i högst 7 dagar. För fordon som lånats ut för att ersätta fordon som lämnats in till försäkringstagaren för reparation eller för fordon som lånats ut i samband med leverans av nytt fordon gäller försäkringen under den nödvändiga tiden.

j) fordon vilka har levererats och för vilka ersättning mottagits under förutsättning att ägarbyte har skett.

k) fordon där försäkringstagaren hyrt ut eller lånat ut sin saluvagnslicens till annan fysisk eller juridisk person.

2 Kunders fordon (fkl 25)

2.1 Giltighetsområde

Trafikförsäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kort-systemet och vid transport mellan dessa.

Övriga försäkringsmoment gäller inom Norden.

2.2 Försäkrade fordon

Försäkringen omfattar fordon som ägs eller leasas av annan än försäkringstagaren av i försäkringsbrevet angivet slag som är mottagna för

- reparation
- servicearbeten
- om- eller tillbyggnad
- garagering.

Försäkringen gäller även för transportföretag vid förflyttning av fordon i samband med lastning och lossning. Försäkring gäller också för tidningsförslag och teststationer som mottagit fordon för test och konditionstester, under högst 14 dagar om detta anges i försäkringsbrevet.

2.3 Försäkringen omfattar inte

- a) fordon som försäkringstagaren har mottagit för försäljning
- b) fordon som används utan tillsyn av försäkringstagaren eller av person som är anställd i dennes fordonsförsäljnings- och/eller reparationsrörelse
- c) som har mottagits för annat ändamål än enligt punkt 2.2
- d) förvaring av hjul eller annan avmonterad fordonsdel.

3 Trafikförsäkring (fkl 24)

Trafikansvarsförsäkring (fkl 25)

3.1 Trafikförsäkringspliktiga fordon

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i Trafikskadelagen för person- och sakskada, som är en följd av trafik med fordonet.

Enligt dessa regler kan ersättning inte lämnas för skada bland annat på fordonet eller på egendom som transporteras med fordonet.

3.1.1 Utvidgat åtagande

Varje skadad förare eller passagerare får dock ersättning upp till 1/2 prisbasbelopp för samtidigt skadade kläder och andra tillhörigheter som bars vid skadetillfället. Denna utvidgade ersättningsrätt gäller inte värdeföremål som till exempel kameror, ringar och smycken och inte heller pengar eller värdehandlingar. Vid skada på egendom kan ersättningen minskas (jämkas) om den som drabbats av skadan varit medvållande, det vill säga själv haft skuld i att skadan hänt. Oavsett detta betalar försäkringen full ersättning upp till 1/4 prisbasbelopp. För den del av skadan som överstiger 1/4 prisbasbelopp minskas ersättningen enligt reglerna i Trafikskadelagen. Denna utvidgade ersättning gäller inte

- a) vid skada på
  - motordrivet fordon
  - fordon som är kopplat till motordrivet fordon
  - spårbundet fordon
  - egendom som transporterats med sådant fordon som nämnts ovan
  - egendom som tillhör försäkringstagaren själv eller det försäkrade fordonets brukare eller förare.
- b) om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

3.2 Ej trafikförsäkringspliktiga fordon

Försäkringen gäller för skada till följd av trafik med fordonet i den mån skadeståndsskyldighet enligt gällande rätt kan åläggas försäkringstagaren eller den, som med hans medgivande fört fordonet.

Försäkringen gäller inte för sakskada som tillfogas försäkringstagaren genom det egna fordonet.

Försäkringen gäller för skada som till försäkringen anslutet fordon kan åsamka annat anslutet fordon, även om båda fordonen tillhör samma ägare. En förutsättning är att bägge fordonen varit i trafik vid skadetillfället och att skadeståndsskyldighet enligt gällande rätt föreligger.

Försäkringen omfattar även skada på föraren av det försäkrade fordonet enligt de regler som gäller i Trafikskadelagen.

3.3 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är högst 300 miljoner kronor per skada.

3.4 Självriser

Om inte annat anges är självrisken 10 procent av prisbasbeloppet vid varje skada. Vid skador i samband med att trafikförsäkringen, på grund av bestämmelserna i Trafikskadelagen tas i anspråk för fordon som anges i stycke 1.5 gäller trafikförsäkringen med en extra självrisk av 20 procent av prisbasbeloppet utöver gällande självrisk.

3.4.1 Brottssjälvrisk

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk av 10 procent av prisbasbeloppet om föraren fört fordonet utan att ha det körkort som krävs eller om strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft visar att föraren

- gjort sig skyldig till rattfylleri
- varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol, eller
- orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Dessutom har vi rätt att av skadevållaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i Trafikskadelagen.

3.4.2 Ungdomssjälvrisk

Trafikförsäkringen för personbil, lätt lastbil och husbil gäller med en extra självrisk på 1 000 kronor, om föraren var under 24 år när skadan hände.

3.4.3 Övrig självrisk

Vid kollision med luftfarkost eller del av sådan gäller trafikförsäkringen för juridisk person med en extra självrisk motsvarande 10 prisbasbelopp.

Om mer än en självrisk gäller vid samma skada läggs självrisksbeloppen ihop.

3.5 Mervärdesskatt

Försäkringstagaren ska på begäran utnyttja sin avlyftningsrätt för att återbetala mervärdesskatt som utbetalats till skadelidande.

4 Kaskoförsäkring (fkl 24 och 25)

4.1 Omfattning

Kaskoförsäkringen omfattar brand-, stöld-, rättsskydds-, räddnings-, restskulds- och vagnskadeförsäkring. Det framgår av försäkringsbrevet vilka försäkringsmoment som ingår i avtalet. (Räddnings- och restskuldsförsäkringen gäller endast för vissa fordon i fkl 24.)

4.1.1 Försäkrad egendom

- a) Fordonet
- b) Normal utrustning i eller på fordonet, om den hör till fordonet. Utrustning kan vara fast monterad eller lös.
  - 1 Med fast monterad, normal utrustning menas att denna är permanent monterad i eller på fordonet och att den är monterad så att det krävs verktyg för att ta bort den.
  - 2 Med lös, normal utrustning avses lösa tillbehör och utrustningsdetaljer som medförs i och som är avsedda för fordonet.
  - 3 Transportabla typer av bilradio, band- och skivspelare samt kombinationer av dessa anses som normal utrustning om de är avsedda och konstruerade för att användas i fordonet och om de sitter i en fast monterad kassett. Observera att annan bärbar utrustning för ljud-, bild- eller textöverföring, till exempel mobiltelefon av typ ficktelefon, fax, elektronisk körjournal eller liknande inte omfattas av kaskoförsäkringen. Försäkringen gäller inte heller för utrustning som enligt lag är förbjuden att användas. Detta gäller även om det i fordonet finns fast monterade tillbehör till utrustningen.
  - 4 Om det är normalt att ha med vissa verktyg och reservdelar för fordonet, omfattar försäkringen också dessa.
- c) Avmonterad fordonsdel eller försäkrad utrustning enligt b). Avmonterad elektronisk utrustning som kan användas utanför fordonet omfattas inte. Om annan fordonsdel eller utrustning monterats i dess ställe, gäller försäkringen endast för den fordonsdel eller utrustning som är monterad. För personbil, lätt lastbil med totalvikt av högst 3 500 kilo, husvagn och husbil gäller försäkringen för en extra uppsättning hjul utöver de hjul som finns på fordonet.
- d) Är motorcykel minst delkaskoförsäkrad, lämnas ersättning för reparation eller utbyte av skyddsdräkt, vars skyddande effekt satts ned genom trafikolycka, även om inga personskador inträffat. Åtagandet gäller såväl förarens som passagerarens dräkt. Ingen självrisk tillämpas.

4.1.2 Försäkringen gäller inte vid skada

- a) om fordonet har tagits i anspråk för militärt ändamål
- b) vid skada som hänt under tävling med fordonet, träning för tävling, körning på tävlingsbana eller vid hastighetskörning

under tävlingsliknande former (till exempel street race). Kan du visa att skadan skett under trafiksäkerhetsfrämjande former kan försäkringen gälla.

- c) på tävlingsfordon
- d) på registrerings- och/eller trafikförsäkringspliktiga fordon som inte är registrerade i Sverige (till exempel direktimporterade) förrän fordonet är godkänt vid besiktning hos Svensk Bilprovning eller annan auktoriserad besiktningsanstalt eller har ett europeiskt helbilstypgodkännande. För fordonstyper (till exempel lastbilar, bussar och motorredskap) som inte omfattas av europeiskt helbilstypgodkännande (CoC) omfattas dock fordonen av försäkringen om de uppfyller kraven för svensk registeringsbesiktning. Det är försäkringstagaren som ska visa att dessa krav är uppfyllda.
- e) om fordonet inte uppfyller lag, förordning och/eller saknar CE-godkännande
- f) på fordon som är avsett uteslutande för lek.

Föreskrifter för kaskoförsäkring

- a) Föraren ska ha giltigt körkort eller förarbevis. Vid övningskörning ska lärare och elev uppfylla kraven för tillåten övningskörning. I annat fall sätts ersättningen ned med 100 procent. Nedsättningen kan minskas om särskilda skäl föreligger. Ersättning kan dock lämnas om du kan visa att skadan uppkommit oberoende av detta.
- b) Föraren får inte vara straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel vid framförandet av fordonet. I sådana fall sätts ersättningen ned med 100 procent. Nedsättningen kan minskas om särskilda skäl föreligger. Ersättning kan dock lämnas om du kan visa att skadan uppkommit oberoende av detta.
- c) Om annan än försäkringstagaren fört fordonet under sådana förhållanden som anges i a) och b) sätts ersättningen ned på samma sätt som b) ovan. Ersättning kan dock lämnas om du kan visa att du inte insett eller bort inse att föraren varit straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel eller om du gjort vad du kunnat för att förhindra körningen.

4.1.3 Självrisk

Självrisken är vid varje skada och för varje fordon

- 5 procent av prisbasbeloppet för moped
- 40 procent av prisbasbeloppet för lastbil, traktor, gaffeltruck, motorredskap med totalvikt respektive fordonsvikt över 3 500 kilo och buss.
- 20 procent av prisbasbeloppet för övriga fordon.

Skadas flera fordon vid samma skadetillfälle i lokal eller inom stängslat område och säkerhetsbestämmelserna är uppfyllda

tillämpas en självrisk, den högsta. Andra självrisiker kan förekomma – se under respektive försäkringsmoment.

4.2 Brandförsäkring

4.2.1 Försäkringen gäller för skada

- a) genom brand, åskslag eller explosion. Med brand avses eld som kommit lös.
- b) på elektriska kablar genom kortslutning samt direkt uppkomna följdskador på elektriska komponenter.

4.2.2 Försäkringen gäller inte för skada

- a) på motor, ljuddämpare, däck och slangar genom explosion i dessa
- b) genom trafikolycka, även om skadan har uppkommit som en följd av brand, åskslag, explosion eller kortslutning
- c) som avses i 4.3 Stöldförsäkring.

4.2.3 Föreskrifter

- a) Anordning som används för att värma eller torka fordonet eller del av fordonet ska vara godkänd för detta ändamål av SP (Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut), Sprängämnesinspektionen eller SEMKO AB. Fabrikantens anvisningar ska följas.
- b) Annat elektriskt material för vilken registrerings- eller godkännandeplikt är föreskriven av Statens energiverk ska vara S-märkt.
- c) Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamäsgigt monterade.
- d) Föreskrifter som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet förvaras ska iakttas. De föreskrifter som i syfte att förhindra eller begränsa skada har meddelats i lag eller förordning om, brandfarliga varor, explosiva varor och elektrisk starkströmsanläggning jämte tillämpningsföreskrifter, ska följas.
- d) Brandsläckningsberedskap och larmanordningar ska finnas i den utsträckning som anges av kommunens brand-/räddningschef eller av oss.
- f) Tillfälliga svetsnings- och skärningsarbeten får utföras först sedan för brandskyddet ansvarig person kontrollerat arbetsplatsen och släckningsberedskapen samt utfärdat skriftligt svetstillstånd. Arbeten i brandfarlig miljö får inte utföras utan att föreskrifterna i särskilt villkor – Heta arbeten (V167) följts.
- g) Branddörr, brandlucka och annan liknande sektion ska vara stängd under icke arbetstid.
- h) Traktor och motorredskap ska uppfylla de regler om brandskydd som gäller enligt Svenska Brandförsvarsförbundets

bestämmelser – SBF 127. Bussar ska uppfylla Svenska Brandförsvarsförbundet:s bestämmelser – SBF 128.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättning vid skada minskas eller utebli enligt punkten 84.

4.2.4 Självrisk

Grundsjälvrisk - se punkt 4.1.3.

4.3 Stödförsäkring

4.3.1 Omfattning

Försäkringen gäller för skada genom

- a) stöld
- b) tillgrepp av fordonet, eller
- c) försök till ovannämnda brott
- d) uppsåtlig skadegörelse av tredje man i samband med någon av händelserna under a), b) och c).

Vid stöld av försäkrad utrustning enligt 4.1.1 Försäkrad egendom, punkt b) krävs att utrustningen är fast monterad på fordonet eller förvarad i detta. Förlust av fordon ersätts om fordonet inte kommit tillrätta inom en månad efter den dag vi fick skriftlig skadeanmälan.

4.3.2 Begränsning

Vid stöld av bilradio, band- och skivspelare, DVD-spelare, mobiltelefon, kommunikationsutrustning, polisradio, TV, navigator för vägbeskrivning och tillbehör till dessa är ersättningen för denna utrustning (inklusive monteringskostnad) begränsad till sammanlagt 1/2 prisbasbelopp. För personbil, lätt lastbil och husbil med totalvikt högst 3 500 kilo, moped och motorcykel gäller följande:

- Vid stöld av på fordonet monterade hjul (däck och fälg) är ersättningen begränsad till 10 000 kronor om inte hjullås monterats.
- Vid stöld av avmonterade hjul (däck och fälg) är ersättningen begränsad till 5 000 kronor om hjulen inte har förvarats i enskilt låst utrymme som endast försäkringstagaren eller brukaren har tillgång till. Enskilt utrymme anses inte vara låst om nyckel till detsamma förvaras lättåtkomligt.

4.3.3 Försäkringen gäller inte för skada

- a) genom tillgrepp av fordon eller för skada som uppkommit vid försök till sådant brott som orsakats av person som är anställd i eller av företaget
- b) vid bedrägeri eller försäkringsbrott.

4.3.4 Föreskrifter

Föreskrifter för försäkrad egendom (punkt 4.1.1).

- a) Försäkrad egendom enligt 4.1.1 Försäkrad egendom, stycke b) och c), som finns i fordonet, ska vara inlåst.
- b) Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt 4.1.1. Försäkrad egendom, stycke c), som inte förvaras i fordonet, ska vara inlåst i utrymme, som endast disponeras av försäkringstagaren. Föremål, som på grund av storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, ska förvaras aktsamt. Om föreskrifterna inte följs görs avdrag med 50 procent av skadeersättningen utöver gällande självrisk. I allvarliga fall kan avdraget bli högre, till och med kan ersättningen helt falla bort. Detta gäller till exempel när egendomen, trots uppenbar stöldrisk, lämnats utan den tillsyn eller annan åtgärd som är rimlig med hänsyn till omständigheterna. I vissa fall kan avdraget bli lägre än 50 procent.

c) *Samtliga fordonslag* ska vara låsta med av oss godkänt stöldskydd. Nyckel till stöldskyddet får inte förvaras i fordonet eller i omedelbar anslutning till fordonet. Nycklar till fordon ska låsas in i nyckelskåp som minst motsvarar stöldskyddsskåp 1 enligt SS 3492. Nyckel till nyckelskåpet får inte förvaras i anslutning till detta och ska i övrigt förvaras aktsamt. Lokalen som nyckelskåpet förvaras i ska uppfylla bolagets krav på inbrottskydd.

Motorcykel, moped och EU-moped ska vara låst med två skilda lås. Om bygellås eller kättinglås används ska låsbygeln eller kättingen omsluta två av fordonets motstående ramdelar, till exempel de båda gaffelbenen.

Fyrhjulig EU-moped ska vara låst med rattlås.

Snöskoter och terränghjulning ska vara låst med, i förekommande fall styrlås samt ytterligare ett lås av klass III. När snöskoter eller terränghjulning förvaras på släpfordon ska den vara fastlåst i släpfordonet.

Släpfordon ska vara låst med av oss godkänt kulhandskelås eller fastlåst med lås och kätting klass III.

- d) Fordon som levereras för försäljning av transportföretag eller annan ska mottagas omedelbart vid leveransen av försäkringstagaren eller någon han satt i sitt ställe. Försäkringstagaren ska styrka mottagandet genom handling som ska under-tecknas av bägge parter vid ett och samma tillfälle. I annat fall sätts ersättningen ned med 100 procent. Nedsättningen kan dock minskas om särskilda skäl föreligger. Ersättning kan lämnas om försäkringstagaren kan visa att skadan uppkommit oberoende av detta.

Om föreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 84.

4.3.5 Självrisk

Grundsjälvrisk – se punkt 4.1.3.

4.3.6 Självriskreducering

Självriskreducering tillämpas på fordon som brukas i trafik.

Fordon i fordonslager omfattas inte av denna punkt.

4.3.6.1 För personbil, lätt lastbil och husbil gäller följande:

Är fordonet utrustat med en av oss godkänd spårningsutrustning som var i funktion vid stöld eller tillgrepp av hela fordonet, ersätts skadan utan självriskavdrag.

4.3.6.2 För släpvagn med totalvikt över 1 999 kilo, tung lastbil och buss gäller följande:

Är tung lastbil och buss utrustad med elektroniskt stöldskydd/immobilizer och detta var i funktion vid tillgrepp eller stöld av hela fordonet, reducerar vi självrisken med 10 procent av prisbasbeloppet. Detsamma gäller släpvagn med totalvikt över 1 999 kilo utrustad med ett av oss godkänt larm. Är fordonet utrustat med en av oss godkänd spårningsutrustning som var i funktion vid stöld eller tillgrepp av hela fordonet, ersätts skadan utan självriskavdrag.

4.4 Rättsskyddsförsäkring

4.4.1 Försäkringen gäller

För det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare (de försäkrade) i denna deras egenskap och endast för kostnad i tvist, mål eller ärende som har samband med åtal eller skada till följd av trafik med försäkrat fordon.

4.4.2 Försäkringen gäller inte

För den som brukar fordonet utan försäkringstagarens medgivande.

4.4.3 Ombud

För att försäkringen ska gälla, måste ombud anlitas som är lämpligt med hänsyn till den försäkrades bostadsort och ärendets natur och

- som är ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat eller på allmän advokatbyrå, eller
- som kan visa att han någon gång under de tre senaste åren i tvist av liknande beskaffenhet förordnats till biträde enligt rättshjälpslagen och fortfarande är lämplig, eller
- som på annat tillfredsställande sätt visat att han har särskild lämplighet för uppdraget.

Prövningen av ombuds lämplighet görs av Försäkringsbolagens Rättsskyddsnämnd. Ombudet måste förbinda sig att godta nämndens prövning av arvode och övriga kostnader i händelse

av tvist. Vi har rätt att hos Sveriges Advokatsamfund påkalla skiljedom rörande skäligheten av advokats arvode och kostnader. I tvist eller mål som handläggs utomlands måste den försäkrade anlita ombud som vi anvisar.

4.4.4 Kostnader som ersätts

Försäkringen ersätter kostnader om de är nödvändiga och skäliga och om de inte kan betalas av motpart eller staten.

Försäkringen ersätter

- ombuds arvode och omkostnader. Skäligt ombudsarvode beräknas högst till det arvode som betalas vid allmän rätts-hjälp.
- kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av ombudet
- kostnader för bevisning i rättegång och skiljemannaförfarande
- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader som den försäkrade ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten eller målet
- rättegångskostnader som den försäkrade vid förlikningen under rättegång åtagit sig att betala till motpart under förut-sättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt honom att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

4.4.5 Försäkringen ersätter inte

- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för någon av de försäkrade
- verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som uppstår om den försäkrade anlitar flera eller byter ombud/försvare
- ersättning till skiljemän.
- kostnader i tvist, mål eller ärende mellan de försäkrade.

4.4.6 Försäkringsbelopp och självrisk

Försäkringsbeloppet är högst 150 000 kronor per skada. Självrisken framgår av försäkringsbrevet. En tvist anses föreligga om två eller flera av de försäkrade står på samma sida. Även om den försäkrade har flera tvister ska de räknas som en tvist om yrkan-dena stöder sig på väsentligen samma grund.

4.4.7 När försäkringen gäller

Rättsskydd lämnas om försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter inträffade som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott och det därefter inte gått mer än 10 år. Anmälan ska göras inom 3 år efter det att ombud anlitas eller från det att misstanken om brott delgivits. Om detta inte sker upphör rätten till rättsskydd.

4.5 Vagnskadeförsäkring

4.5.1 Omfattning

Försäkringen gäller för skada:

- a) Genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller uppsåtlig skadegörelse av tredje man. Försäkringen gäller även för sådana skador under fordonets transport på annat transportmedel.
- b) Genom plötslig oförutsedd skada på lastanordning, som är monterad på lastbil eller släpfordon. Skada som lastanordningen orsakar på fordonet ersätts också, dock inte skada på dess drivkälla.

Anmärkning

Lastanordning är kran, tipp, bakgavelhiss eller annan anordning, som används för att lasta eller lossa det egna fordonet. Med drivkälla avses såväl lastanordningens hydraulpump eller liknande anordning, som fordonets motor, växellåda och kraftöverföring.

4.5.2 Försäkringen gäller inte för skada:

- a) På fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakats av felet.
- b) Som består i slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll.
- c) Genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i 4.5.1 betalas.
- d) På lastanordning som inte monterats och använts enligt fabrikantens anvisning.
- e) På fordon som ingår i fordonslager (punkt 1.4) som uppkommit i följd av trafik med fordonet.
- f) Som avses enligt punkt 4.2. Brandförsäkring eller punkt 4.3 Stöldförsäkring.

4.5.3 Föreskrifter

- a) Fordon med körförbud får inte framföras. Vid skada sätts ersättningen ned med 100 procent. Om försäkringstagaren kan visa att skadehändelsen inträffat oberoende av det som föranlett körförbudet kan ersättning lämnas i den mån skadan skulle ha inträffat ändå.
- b) Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning för fordonet.
- c) Fordonets maximala last får inte överskridas.
- d) Innan fordonet förflyttas på isbelagt vatten ska föraren förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet. Vägverkets normer ska beaktas.
- e) Vid arbete på torvmarker (till exempel kärr, myr och mosse) eller andra sankmarker, ska föraren förvissa sig om att aktuellt fordon kan arbeta eller framföras på ett betryggande sätt.
- f) För mobilkran gäller att vid lyft ska samtliga stödbalkar vara helt utdragna och stödbenen ansatta. Förflyttning med hängande last eller utskjutande bom/jibb får inte ske.
- g) Dessutom ska iakttas de bestämmelser som meddelats i lag eller författning av myndighet i syfte att förhindra eller begränsa skada.
- h) Då brister finns i fordonets lagstadgade utrustning. Försäkringen gäller om försäkringstagaren kan göra sannolikt att skadan uppkommit oberoende av detta.

Om föreskrifterna i b–h inte följts, görs avdrag enligt punkt 84.

4.5.4 Självrisk

Grundsjälvrisk, se punkt 4.1.3.

5 Kaskoförsäkring (fkl 24)

5.1 Räddningsförsäkring

5.1.1 Omfattning

Försäkringen gäller för personbil, motorcykel, lätt lastbil och husbil samt till dessa tillkopplad släpvagn. Försäkringen ersätter merkostnader för sådan transport av förare, passagerare och försäkrat fordon, som har blivit nödvändig på grund av händelse enligt 5.1.2 och 5.1.3. Händelsen ska ha skett under färd med fordonet eller i anslutning därtill. Hemtransport ska i förväg godkännas av oss.

5.1.2 Förare/passagerare

Försäkringen ersätter transport av förare/passagerare till hemorten inom Norden, när fordonet skadats, råkat ut för annat driftstopp eller stulits om:

- a) Fordonet skadats så svårt att det inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan. Utanför Norden godtas vanligtvis tre arbetsdagar.
- b) Fordonet efter stöld inte kommit tillrätta innan resan fortsatt på annat sätt.
- c) Fordonet måste lämnas kvar på grund av att föraren drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem fordonet, betalas resekostnaden för passagerare och hemtagning av fordonet till hemorten.

Ersättningsregler

Vi ersätter skäligen kostnader:

1. Kostnad för resa med billigaste transportmedel ersätts.
2. Vidare färd till resmålet kan betalas istället för hemresa, om detta inte blir dyrare.
3. Resekostnad för passagerare betalas längst till den ort där passageraren påbörjade färden eller till fordonets hemort om passageraren skulle ha avslutat färden där.
4. Hemresa med privat bil ersätts med ett belopp enligt Försäkringskassans normer.

5.1.3 Fordon

Försäkringen ersätter transport av fordon som skadats, råkat ut för annat driftstopp eller stulits:

- a) Till närmaste verkstad. Detta gäller också vid driftstopp som beror på att nyckel till fordonet förlorats, skadats eller blivit inlåst i fordonet.
- b) Till fordonets hemort om skadan är så allvarlig att fordonet inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan. Utanför Norden godtas vanligtvis tre arbetsdagar.

- c) Om fordonet efter stöld kommit tillrätta efter det att resan fortsatt på annat sätt.

Ersättningsregler

Vi ersätter skäligen kostnader:

1. Transport av oreparerat fordon ersätts till fordonets hemort inom Sverige, endast om skadan skett utomlands.
2. Kostnaden för hämtning eller hemtransport av fordon ersätts med högst ett belopp som svarar mot fordonets värde efter skadan.
3. Hämtning av oskadat eller reparerat fordon ska ombesörjas av försäkringstagaren.

5.1.4 Transport av bagage/egendom

Ersättning för hemtransport av bagage och annan egendom. Har räddningsförsäkringen tagits i anspråk för transport av försäkrat fordon betalas skäligen och nödvändiga kostnader för hemtransport av bagage och annan egendom i fordonet eller på släpvagn kopplad till fordonet. Ersättning lämnas för transport till ägarens hemort i Norden eller till bestämmelseorten om detta inte blir dyrare.

5.1.5 Försäkringen gäller inte

- a) för merkostnad som uppkommer på grund av att fordon transporteras på släpvagn
- b) för sådan kostnad som ersätts genom kaskoförsäkring eller vagnskadegaranti
- c) vid driftstopp på grund av brist på drivmedel eller på grund av uppenbar försummelse i fråga om fordonets skötsel och underhåll.

Försäkringen gäller inte i den mån rätt till ersättning föreligger enligt lag eller särskild författning, annan försäkring, garanti, räddningsabonnemang eller annat avtal.

5.1.6 Föreskrifter

- a) Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.
- b) Fordonets maximilast får inte överskridas.
- c) Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren omedelbart före körning förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet. Vägverkets normer i skriften "Väg på is" ska beaktas.
- d) Föraren ska ha giltigt körkort eller förarbevis. I annat fall sätts ersättningen ned med 100 procent. Nedsättningen kan minskas om särskilda skäl föreligger. Ersättning kan dock lämnas om du kan visa att skadan uppkommit oberoende av detta.
- e) Fordon med körförbud får inte framföras. Vid skada sätts

ersättningen ned med 100 procent. Om försäkringstagaren kan visa att skadehändelsen inträffat oberoende av det som föranlett körförbudet, kan ersättning lämnas i den mån skadan skulle inträffat ändå.

Om föreskrifterna i a–c inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 84.

5.1.8 Självrisk

Självrisken är vid varje skada 10 procent av prisbasbeloppet. Vår larmcentral har jour alla dagar dygnet runt. Behöver du hjälp, ring 020-59 00 00. Då får du snabb och effektiv hjälp. Vid behov av hjälp utomlands ska du kontakta SOS International, telefon +46 8 670 40 00, fax +45 70 10 50 56 eller ditt länsförsäkringsbolag.

5.2 Restskuldsförsäkring

5.2.1 Omfattning

- Ingår i fordonsklass 24 egna fordon/kommission som omfattar minst halvförsäkring för fordon i trafik.
- Avser endast fordon i fordonsgrupp 1 av fordon försäkringstagaren sålt på kredit med återtagandeförbehåll. Försäkringen omfattar dock inte i något fall moped.
- Gäller till skydd för innehavaren av säljrättigheterna vid ersättningsbar brand-, stöld- eller vagnskada och vagnskadegaranti enligt gällande försäkringsvillkor för fordonet som inträffar inom giltighetsområdet för dessa villkor. För terrängmotorfordon, gaffeltruck och fordon av typ motorredskap, som omfattas av Trafikskadelagen gäller försäkringen dock endast för brand- och stöldskada.
- Omfattar endast kvarvarande skuld.

5.2.2 Undantag

Restskuldsförsäkringen omfattar aldrig rena hyres-/leasingavtal.

5.2.3 Restskuldsförsäkring vid skada på fordonet

Restskuldsförsäkringen gäller till skydd för innehavare av säljrättigheterna vid skada på fordonet då köparen:

- Saknar gällande kaskoförsäkring, vagnskadegaranti eller motsvarande skydd för fordonet.
- Har kaskoförsäkring vagnskadegaranti eller motsvarande skydd för fordonet, men försäkringsskydd inte föreligger på grund av sådant brott mot villkoren som skett utan säljarens vetskap eller medgivande. Om försäkringsbolag som har köparens försäkring avböjer att utbetala ersättning ska säljaren visa detta genom kopia av bolagets avböjande.

5.2.4 Förutsättning

Restskuldsförsäkringen gäller endast under förutsättning att

- avbetalnings-/kreditköpet är giltigt enligt lag
- beträffande omyndig köpare, förmyndare tecknat godkännande på avtal om kreditköp.

5.2.5 Giltighetstid

Räknat från och med kalendermånaden efter den månad då fordonet levererades till köparen gäller restskuldsförsäkringen för skada som inträffar från och med leveransdagen inom nedan angivna tider.

- 60 månader för lastbil och buss med totalvikt överstigande 3 500 kilo, släpfordon, traktor och motorredskap
- 36 månader – övriga fordon.

5.2.6 Ersättning

Ersättning utbetalas under förutsättning

- att köparen efter skada inte fullgör i avbetalningskontraktet föreskrivna amorteringar och
- att köparen saknar betalningsförmåga och
- att säljaren visar att han trots minst två skriftliga krav misslyckats med att inkassera dessa amorteringar av köparen och av dennes eventuella borgensmän. Krav på ersättning vid skada enligt 5.2.3 Restskuldsförsäkring vid skada på fordonet, ska ställas till det försäkringsbolag/vagnskadegarantigivare som har köparens försäkring/vagnskadegaranti.

5.2.6.1 Beräkning av ersättning

Till grund för beräkning av ersättning ska läggas vid skadetillfället återstående fordran enligt avtalet om kreditköp och fordran på grund av till kontraktet lagligen tillåten sådan koppling som avser det skadade fordonet, dock högst vad som motsvarar fordonets marknadsvärde före skadan. Om köparen före skadetillfället inte fullgjort avtalsenliga amorteringar ska reducering göras med belopp motsvarande dessa såvida det inte är fråga om lagenligt grundat anstånd. Från det sålunda bestämda beloppet ska restvärdet av det skadade fordonet samt gällande självrisk dras av.

5.2.6.2 Begränsning av ersättning

Utöver vad som sagts gäller att högsta ersättningsbelopp i restskuldsförsäkringen är 75 procent av i köpeavtalet angivet försäljningspris inklusive mervärdesskatt.

5.2.6.3 Vid begäran om ersättning från restskuldsförsäkring åligger det säljaren att till oss skicka in dels kopia av avtalet om kreditköp, dels handlingar som styrker angivna förhållanden enligt punkt 5.2.6 Ersättning och 5.2.6.1 Beräkning av ersättning.

5.2.7 Självrisk

Självrisken är 20 procent av ersättningsbeloppet, lägst 10 000 kronor.

MUSIK-, KOMMUNIKATIONS- OCH ANNAN ELEKTRONISK UTRUSTNING:

Under	Över							
1 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år
0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%
Maximal avskrivning 80 procent								

BILBATTERIER:

Under	Över				
1 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år
0%	20%	40%	60%	70%	80%
Maximal avskrivning 80 procent					

DÄCK:

Körda mil	Standarddäck	Lågprofil 60 profil och lägre
Högst 500	0%	0%
501 – 1 000	10%	10%
1 001 – 2 000	20%	30%
2 001 – 3 000	30%	50%
3 001 – 4 000	50%	70%
4 001 – 5 000	70%	80%
5 001 –	80%	–
Maximal avskrivning 80 procent		

6 Värderings- och ersättningsregler för kaskoförsäkring

6.1 Allmänt

Vi har rätt att avgöra om det skadade/tillgripna ska repareras, ersättas med något likvärdigt eller om skadan ska betalas kontant. Beträffande reparation, se även Reglering av skada, punkt 83.

Om begagnad likvärdig utbytesdel finns att tillgå ska sådan användas vid reparation eller återanskaffning. Vi har rätt att anvisa inköpsställe, leverantör eller motsvarande. Beräkning av kontant ersättning grundas på fordonets värde vid anskaffning av likvärdigt fordon omedelbart före skadan. Handelsvinst ersätts inte. Vi övertar äganderätten till fordon eller delar som ersatts om inte annat överenskommits. Om marknadsvärdet inte kan fastställas tillämpas en schabloniserad avskrivning (ålders-/slitageavdrag i procent) enligt nedan från kostnad för ny likvärdig utrustning. Om utrustningens fabrikat, modell och ålder inte kan styrkas med exempelvis originalkvitton/garantibevis betalas i regel ingen ersättning.

6.2 Vi lämnar inte ersättning för:

- Kostnad för förbättring eller förändring av fordonet, som gjorts i samband med att skada reparerats.
- Merkostnad som beror på att våra anvisningar om inköpsställe inte följts.
- Kostnad för lackering som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet. Kostnad för varumärkes-skyddad eller mönsterskyddad firmasymbol och reklamsymbol ersätts.

- Eventuell värdeminskning.
- Merkostnad genom reparationsarbete på övertid eller genom att reservdelar fraktats på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om inte vi särskilt godkänt merkostnaden.
- Normalt slitage när fordonet används i samband med stöld eller annat tillgrepp. För fabriksnya fordon kan ersättning betalas ut om fordonet i samband med tillgrepp har blivit kört mer än 500 kilometer räknat från mätarställningens kilometertal vid tillgreppet.
- Mervärdesskatt när försäkringstagaren är redovisningsskyldig för sådan skatt.

6.3 Bärgning och hämtningskostnad

Om skada på fordonet är ersättningsbar betalas också nödvändig bärgning från skadeplatsen till närmaste verkstad som kan reparera fordonet. Har skadan skett utomlands betalas också transport till närmaste reparationsverkstad i Sverige, om vi anser att detta är nödvändigt för att utföra reparation. Om stöldförsäkrat fordon återfinns på annan ort än där det tillgripits, betalas försäkringstagarens skäligena kostnader för hämtning av fordonet. Om det finns särskilda skäl kan vi ombesörja hämtningen. Vi avgör om transport till annan ort än hemorten kan betalas. Vi betalar de skäligena bärgnings- och transportkostnader som, tillsammans med fordonsskadan, överstiger den självrisk som gäller för respektive försäkringsform. Bärgning av vagnskadeförsäkrat fordon efter dikeskörning eller motsvarande betalas även om fordonet inte skadats. Gällande vagnskadesjälvrisk tillämpas. Förlust eller olägenhet på grund av att fordonet inte kunnat användas betalas endast om vi särskilt åtagit oss detta enligt försäkringsavtalet.

7 Tilläggsförsäkringar (fkl 24)

Det framgår av försäkringsbrevet vilka tilläggsförsäkringar som omfattas av avtalet.

7.1 Bedrägeriförsäkring vid provkörning

7.1.1 Försäkringen gäller i samband med provkörning

- a) För fordon som försäkringstagaren äger eller som är mottagen i kommission.
- b) Till skydd för försäkringstagaren, vid skada på fordonet då låntagaren orsakat skada genom försäkringring, undandräkt, olovligt förfogande eller bedrägeri. Försäkringen gäller också för sådant brott mot villkoren som låntagaren gjort sig skyldig till utan försäkringstagarens vetskap eller medgivande.
- c) För skada genom brott enligt b) som skett (förövats) inom Sverige.

7.1.2 Försäkringen gäller inte:

- För skada för vilken ersättning kan erhållas genom annan försäkring eller trafikskadeersättning.
- Om låntagaren är omyndig eller saknar gällande svenskt körkort, körkort utfärdat av land som anslutit sig till EES-avtalet eller är medlem av EU
- Om godkänd ID-handling saknas i de fall fordonsslaget inte kräver körkort.
- För den del av skadan som kan ersättas av låntagarens egna medel.
- Om läsbar fotokopia av låntagarens gällande körkort saknas. Personen som lånar fordonet ska överensstämja med foto, personnummer/identitetsnummer och namnteckning på körkortet.
- Om låntagaren är anställd av försäkringstagaren.
- Vid utlåning mot ersättning.

7.1.3 Begäran om ersättning

Följande bestämmelser gäller vid begäran om ersättning.

7.1.3.1 Förlust av motorfordon

Förlust av fordon ersätts om fordonet inte kommer tillrätta inom en månad efter den dag vi tagit emot en komplett skadeanmälan, vilket innebär en fullständigt ifylld skadeanmälan, polisanmälan, läsbar fotokopia av låntagarens körkort samt övriga för skaderegleringen relevanta handlingar.

7.1.3.2 Vid annan skada

Vid begäran om ersättning ska försäkringstagaren inkomma med en komplett skadeanmälan, vilket innebär en fullständigt ifylld skadeanmälan, polisanmälan, läsbar fotokopia av låntaga-

rens gällande körkort samt övriga för skaderegleringen relevanta handlingar.

7.1.4 Giltighetstid

Försäkringen gäller för skada genom brott som förövats under tid försäkringen varit i kraft.

7.1.5 Värderings- och ersättningsregler för kaskoförsäkring

Till grund för beräkning av ersättning används våra gällande villkor för fordonsklass 24 egna fordon/kommission enligt punkt 6 Värderings- och ersättningsregler för kaskoförsäkring. Från beräknat skadebelopp ska eventuellt restvärde och självrisk dras av.

7.1.6 Självrisk

Självrisk är 20 procent av ersättningsbeloppet, lägst 10 000 kronor, som dras av från ersättningen.

7.2 Utlandstillägg

Kaskoförsäkring för personbil och lätt lastbil vid ersättningsbar skadehändelse utanför Norden.

7.2.1 Omfattning

Försäkringen gäller för skador som inträffat utanför Norden i de länder som omfattas av det så kallade Gröna kort-systemet. Försäkringen gäller också under transport mellan länder inom giltighetsområdet. Vilka länder som ingår i Gröna korts-avtalet framgår av ett särskilt försäkringskort som erhålls vid tecknandet av detta skydd.

7.5 Säkerhetsbestämmelser

7.5.1 Föreskrift – Säkerhetsbestämmelser

Dessa säkerhetsbestämmelser gäller vid stöld- och vagnskada i samband med inbrott i lokaler eller stängslade utrymmen. Utöver vad som nedan anges gäller de föreskrifter som meddelats i särskild försäkringshandling.

7.5.2 Försäkrad lokal

Samtliga lokaler som direkt ansluter till varandra och som disponeras av försäkringstagaren anses som en och samma försäkringslokal. Omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr- och fönsterenhet med mera) ska såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar – i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

7.5.3 Dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med av försäkringsbolagen godkänd låsenhet eller annan låsanordning som för det särskilda fallet godtagits av oss. Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel lämnats kvar i låset. Låsenhet ska vara fastsatt på säkert sätt enligt tillverkarens anvisningar. För pardörrar gäller dessutom att den ena dörren ska vara reglad upp och nedtill med säkrade kantreglar eller på likvärdigt sätt. Utåtgående dörr ska ha bakkantssäkring.

Anmärkning Låsenhet

Med godkänd låsenhet avses:

- Godkänt instickslås och godkänt slutbleck. Ett godkänt tillhållarlås har minst sju tillhållare. Ett godkänt cylinderlås har runda cylindrar. Låset ska från båda sidor av dörren endast kunna öppnas med nyckel, eller
- Hänglås med beslag. Lås och beslag ska vara godkända i klass III för invändigt bruk och klass IV för utvändigt.

Bakkantssäkring

Godtagbar bakkantssäkring är bakkantbeslag, stiftning genom gångjärn eller tappbärande gångjärn.

Bakkantbeslag

Bakkantbeslag består av ett slutbleck som monteras i karmen och en platta med två griplor som monteras i dörren.

Slutbleck

Beslag för montering i karm avsett att förstärka denna vid kolvurtag.

Stiftning genom gångjärn

Bakkanten på utåtgående dörr säkras genom så kallad stiftning. Dörrkarmen förses med minst två stift (dubbar) av stål – det vid varje gångjärn som griper in i håll i dörrens bakkant.

Tappbärande gångjärn

Gångjärn med delad gångjärnspinne som spärrats mot demontering från gångjärnet.

7.5.4 Fönster

Öppningsbart fönster i omslutningsyta ska vara stängt och invändigt reglat. Ventilationsfönster ovan dörr får dock vara öppet om det har inkrypningskydd.

7.5.5 Brandventilatorer

Brandventilatorer ska vara stängda och reglade med endast från insidan åtkomlig mekanisk reglingsanordning eller ha inkrypningskydd.

7.5.6 Annan öppning

Annan öppning i omslutningsyta som är större än 150 x 300 mm ska ha inkrypningskydd.

7.5.7 Inhägnat utomhusutrymme

Område där den försäkrade egendomen förvaras ska vara omslutet av en inhägnad (stängsel, vägg, grind, port med mera) som i sin helhet ger ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvårar bortförandet av stöldgods.

7.5.8 Krav på inhägnat utomhusutrymme

Inhägnaden ska bestå av stängsel eller vägg och vara totalt minst 2,20 meter hög, varav de översta 0,2 meterna utgörs av minst två rader taggtråd. Inhägnaden ska anslutas så nära marken att inkrypning under inhägnaden förhindras. Inhägnadens fastsättningsanordningar, stolpar, stag med mera, ska vara förankrade i marken på ett godtagbart sätt.

7.5.9 Stängsel och vägg

Exempel på godtagbart utförande av stängsel och vägg är

- flätverksstängsel av minst 3 mm tjock ståltråd med markstorlek inte överstigande 50 x 50 mm
- vägg av trä minst 25 mm tjock
- vägg av stålplåt minst 1 mm tjock.

7.6 Grind, port och dörr

Grind, port och dörr ska fylla samma krav på skydd mot inbrott som stängsel och vägg enligt ovan. Grind, port och dörr ska vara låst med av försäkringsbolagen godkänd låsenhet. Vid gångjärnen ska det finnas spärranordning som förhindrar avlyftning av grind i stängt läge. Port och dörr ska vara försedd med likvärdigt skydd. Grind, port och dörr anses inte vara låst om nyckel lämnas kvar i låset.

7.6.1 Krav på låsenhet till grind, port och dörr

Godkänt instickslås och godkänt slutbleck. Ett godkänt tillhållarlås har minst 7 tillhållare. Ett godkänt cylinderlås har runda cylindrar. Låset ska från båda sidor av dörren endast kunna öpp-

nas med nyckel eller hänglås med beslag. Lås och beslag ska vara godkända i klass IV.

Om föreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 8.4.

7.7 Regler för saluvagnsskyltens användningsområde

Oaktsamhet mot reglerna för saluvagnsskyltens användningsområde. Om försäkringstagare eller brukare uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot reglerna enligt Lag om vägtrafikregister för saluvagnsskyltens användningsområde kan nedsättning av ersättning ske.

Saluvagnsskylten får brukas för

- provkörning i samband med tillverkning eller reparation
- färd kortaste tillämpliga väg från
  - hamn, järnvägsstation, fabrik, reparationsverkstad eller
  - förvaringslokal eller liknande plats
- färd kortaste lämpligaste väg till och från besiktningsorgan
- körning i den omfattning som behövs för demonstration eller försäljning.

Om föreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 8.4.

8 Allmänna avtalsbestämmelser

8.1 Avtalet och premiebetalningen

8.1.1 Försäkringstiden

8.1.1.1 Försäkringstiden börjar kl 00.00 den dag som anges i försäkringsbrevet eller vid den tidpunkt som framgår av omständigheterna. Försäkringen tecknas för ett år om inte annat avtalats. Tecknas försäkringen på begynnelse dagen, börjar försäkringstiden först vid den tidpunkt då avtalet träffas.

8.1.1.2 Om försäkringstidens början inte kan fastställas enligt 8.1.1.1, börjar försäkringstiden kl 00.00 dagen efter den dag då du meddelade oss att du ville teckna försäkringen. Om försäkringen ska tecknas genom att du betalar premien eller, om försäkringen i annat fall är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar denna först kl 00.00 dagen efter den dag då premien betalades.

8.1.2 Upplyningsplikt

8.1.2.1 När du köper, utvidgar eller förändrar en försäkring är du skyldig att på vår begäran lämna upplysningar som kan vara av betydelse för att försäkring ska beviljas. Upplysningarna ska vara riktiga och fullständiga. Om du inser att vi har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter är du skyldig att genast rätta uppgifterna. I annat fall kan nedsättning av försäkringsersättning ske enligt punkt 8.4.

8.1.3 Skyldighet att anmäla riskökning

8.1.3.1 Du ska genast anmäla till oss om ett förhållande som angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras, till exempel för lågt lagervärde. Gör du inte det kan ersättningen minska eller helt utebli enligt punkt 8.4.

8.1.4 Din rätt att säga upp försäkringen

8.1.4.2 Under försäkringstiden

Du får säga upp försäkringen med omedelbar verkan om

- försäkringsbehovet faller bort eller om det inträffar en annan liknande omständighet
- vi väsentligt åsidosätter våra skyldigheter enligt avtalet eller försäkringsavtalslagen
- det i annat fall föreligger en omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet.

8.1.4.3 Förnyad försäkring

Har en försäkring förnyats, kan du, innan du har betalat någon del av premien, säga upp försäkringen med omedelbar verkan. En förnyad försäkring upphör också omedelbart om du, utan att

betala premie för denna försäkring, tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

8.1.4.4 Ändring av försäkringsvillkor

Om vi begärt ändring av försäkringsvillkoren får du säga upp försäkringen till den tidpunkt då ändringen annars skulle börja gälla. Uppsägningen ska göras före denna tidpunkt.

8.1.5 Vår rätt att säga upp försäkringen

8.1.5.1 Vi får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligt och skickas till dig senast en månad innan försäkringstiden går ut. Begär du att försäkringen ska förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl till att inte längre bevilja försäkring.

8.1.5.2 Under försäkringstiden

Vi får säga upp försäkringen under försäkringstiden om du eller den försäkrade grovt åsidosatt någon förpliktelse mot oss eller om det finns andra synnerliga skäl. Uppsägningen ska göras skriftligt med 14 dagars uppsägningstid.

8.1.7 Betalning av premie

8.1.7.1 Första premien för försäkringen ska betalas inom 14 dagar från den dag då vi sänt premieavi till dig.

8.1.7.2 Premie för senare premieperiod (gäller vid delbetalning) ska betalas senast på periodens första dag. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi skickat ut premieavin. Om premieperioden är högst en månad, ska premien dock betalas på periodens första dag. Betalas inte premien i rätt tid föreligger dröjsmål med premiebetalningen.

8.1.7.3 Premien för förnyad försäkring ska betalas senast den dag då den nya försäkringstiden börjar.

8.1.7.5 Betalas inte premien i rätt tid, får vi säga upp försäkringen 14 dagar efter dagen då skriftligt meddelande om uppsägningen sänts till dig.

8.1.7.6 Försäkringen upphör inte

- a) om premien betalas inom de tider som anges i 8.1.7.5
- b) om du inte har kunnat betala premien i rätt tid därför att du blivit svårt sjuk eller berövats friheten eller inte fått ut pension eller intjänad lön från din huvudsakliga anställning
- c) om du har hindrats att betala premien i rätt tid av någon annan liknande oväntad händelse.

När hindret faller bort ska du omedelbart betala premien. Gör du inte det upphör försäkringen. Om dröjsmålet har varat i tre månader, upphör försäkringen även om hindret finns kvar.

8.1.7.7 Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört enligt 8.1.7.5 eller 8.1.7.6 anses du ha begärt en ny försäkring från och med dagen efter det att betalningen är oss tillhanda. Vill vi inte bevilja försäkring enligt din begäran, ska du skriftligen underrättas om detta inom 14 dagar från betalningsdagen. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.

8.1.7.8 Särskilda regler vid autogirobetalning

Utöver vad som anges i 8.1.7.1–8.1.7.7 gäller bestämmelserna i autogiroavtalet. Om autogiroet upphör att gälla av annan anledning än utebliven betalning, aviseras premie för återstående del av försäkringstiden. Premie ska betalas enligt reglerna i 8.1.7.1–8.1.7.7.

8.1.7.9 Särskilda bestämmelser för trafikförsäkringspremie

Vi kan till Trafikförsäkringsföreningen överlåta fordran avseende obetald trafikförsäkringspremie.

8.1.8 Betalning av tilläggspremie

8.1.8.1 Har den avtalade premien höjts under försäkringstiden ska tilläggspremien betalas inom 14 dagar från den dag då vi skickat premieavin.

8.1.8.2 Betalas inte tilläggspremien i rätt tid får vi säga upp försäkringen 14 dagar efter den dag då skriftligt meddelande om uppsägning sänts till dig.

8.1.9 Premie för avkortad försäkringstid

8.1.9.1 Om en försäkring upphör i förtid, har vi rätt till premie för den avkortade perioden.

8.2 Räddningsåtgärder

8.2.1 Föreskrifter

Du måste efter förmåga avvärja skada som kan befaras inträffa omedelbart och begränsa skada som redan inträffat. De anvisningar som vi lämnat ska följas. Vi ersätter skäliga kostnader för åtgärd som är rimlig. Ersättning lämnas inte om du har rätt till ersättning enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

Åsidosätter du genom grov vårdslöshet eller uppsåt föreskrifter om räddningsåtgärder, kan ersättningen minskas eller utebli.

8.3 Reglering av skada

8.3.1 Anmälan och ersättningskrav, föreskrift

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Dessutom ska den som begär ersättning

- a) vid stöld eller annat tillgrepp eller försök till sådant brott, inbrott, rån eller överfall, utan dröjsmål göra en polisanmälan på den ort där skadan inträffat och sända in intyg till oss om detta,
- b) vid skada som inträffat under transport på annat transportmedel, anmäla skadan till transportföretaget
- c) lämna specificerat krav på ersättning
- d) upplysa oss om annan försäkring gäller för samma skada
- e) på begäran av oss lämna upplysningar och tillhandahålla originalvitton, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan.

8.3.2 Besiktning, föreskrift

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning.

8.3.3 Reparation, föreskrift

Reparation och bärgning får – utöver vad som följer av punkt 8.2 – göras endast efter vårt godkännande. Beträffande valet av reparatör, bärgare, reparationsmetod och material, ska våra anvisningar följas. Vi har rätt att företräda dig i förhållande till den som utför reparationen. Skadade föremål ska under skaderegleringstiden hållas tillgängliga för eventuell besiktning. Som ägare av fordonet ska du, efter vårt medgivande, beordra reparation och godkänna eller reklamera utfört arbete. I brådskande fall får sådan reparation utföras som är nödvändig för att färden med fordonet ska kunna fortsätta. En förutsättning för detta är att reparationen görs efter samråd med oss.

8.3.4 Påföljd

Åsidosätter du föreskrift enligt 8.3.1–8.3.3 kan ersättningen minskas eller utebli enligt 8.4.

8.3.5 Utbetalning av ersättning

Vi ska betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade gjort vad som angetts i 8.3.1–8.3.3. Har den som begär ersättning uppenbarligen rätt till åtminstone visst belopp, betalar vi detta innan den slutliga ersättningen fastställs.

8.3.6 Ränta

Betalas ersättning efter utgången av den månad som angetts i 8.3.5 betalar vi dröjsmålsränta enligt räntelagen. Under polisutredning eller värdering enligt 8.5.6 betalar vi ränta enligt Riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 50 kronor.

8.3.7 Preskription

Den som vill kräva ersättning förlorar sin rätt, om han inte väcker talan mot oss inom tre år från det att han fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att fordringen tidigast hade kunnat göras gällande. Har den ersättningsberättigade anmält skadan till oss inom den tid som angetts i första stycket, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan vi tagit slutlig ställning i ersättningsfrågan.

8.3.8 Mervärdesskatt – moms

Försäkringstagare som är redovisningsskyldig för moms ska svara för denna.

8.4 Nedsättning av försäkringsersättning

Om inte förhållandet är reglerat särskilt i villkoret kan ersättningen sättas ned vid

- oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades
  - underlåtenhet att anmäla ändring i förhållande som har uppgetts då försäkringen tecknades, till exempel ändring av körsträckeklass
  - åsidosättande av föreskrift i försäkringsvillkoren.
- Om förhållande enligt a) och b) medfört för låg premie eller alltför förmånliga villkor, begränsas vårt ansvar till vad som svarar mot erlagd premie och de villkor som egentligen skulle gällt.
  - Vid åsidosättande av föreskrift enligt c) sätts ersättningen ned med 20 procent utöver eventuell självrisk. Nedsättningen kan bli större i allvarliga fall, till och med så stor att ingen ersättning lämnas. Nedsättning sker inte i den mån du kan visa att åsidosättandet av föreskriften varit utan betydelse för försäkringsfallets inträffande eller för skadans omfattning.

8.4.1 Oriktig eller ofullständig uppgift vid skaderegleringen

Har den som är berättigad till ersättning efter försäkringsfallet uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet lämnat oriktiga uppgifter, eller dolt något av betydelse, kan ersättningen sättas ned.

8.4.2 Framkallande av försäkringsfallet

Har du framkallat eller förvärrat följderna av försäkringsfallet med uppsåt, lämnas ingen ersättning till dig. Har du framkallat eller förvärrat följderna av försäkringsfallet genom grov vårdslöshet, lämnas ersättning till dig endast om det finns synnerliga skäl.

8.5 Regler i särskilda fall

8.5.1 Leverantörsgaranti/abonnemang

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt försäkring, garanti, abonnemang eller lik-

nande åtagande. Försäkringen gäller om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

8.5.2 Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med terrorhandling, krig eller krigsliknande händelser.

8.5.3 Atomskador/dammgenombrott

Försäkringen gäller inte för skada

- på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess
- som direkt eller indirekt orsakats av dammgenombrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elproduktion. Detta avser inte ersättning enligt Trafikskadlagen och rättskyddsförsäkringen.

8.5.4 Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

8.5.5 Dubbelförsäkring

Även om samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, har du inte rätt till högre ersättning från bolagen än för vad som sammanlagt svarar mot skadan.

8.5.6 Om det blir tvist

Vid tvist om värdet på skadad egendom ska, på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara förordnad av svensk handelskammare om inte parterna enats om annat. Värderingsmannen ska tilllämna villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han har beräknat skadans värde. Av ersättningen till värderingsmannen ska du betala 500 kronor och 10 procent av överskjutande belopp, sammanlagt högst 50 procent av värderingsmannens ersättning. Om värderingsmannen värderar skadan till högre belopp än det vi erbjudit, betalar vi hela kostnaden.

8.5.7 Återkrav

8.5.7.1 I samma utsträckning som vi ersatt dig, övertar vi den rätt du kan ha att kräva ersättning av annan. Du får inte med den som är ansvarig för skadan träffa överenskommelse som innebär att du helt eller delvis avstår din rätt till ersättning.

8.5.7.2 I samma utsträckning som vi har betalat ersättning från trafikförsäkring, har vi enligt Trafikskadelagen bland annat rätt att kräva tillbaka ersättning från den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller genom vårdslöshet i förening med straffbar påverkan av alkohol eller annat berusningsmedel. Dessutom kan vi enligt Trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

8.6 Gemensamt skadeanmälningsregister (GSR)

För att minska försäkringsbolagens kostnader för ersättning som baseras på oriktiga uppgifter använder sig bolaget också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Registret innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag.

Personuppgiftsansvarig för GSR är GSR AB, Box 2471, 104 51 Stockholm.

8.7 Dina personuppgifter

De personuppgifter som Länsförsäkringar hämtar in om dig behandlas i enlighet med bestämmelserna i Personuppgiftslagen (PuL). Uppgifterna behandlas för att vi ska kunna administrera försäkringen, fullgöra våra avtal, ge en god service, marknadsföring och statistik samt för de övriga ändamål som framgår av försäkringsvillkoren. Uppgifterna är avsedda att i första hand

användas inom länsförsäkringsgruppen men kan komma att lämnas ut till andra företag, föreningar och organisationer som länsförsäkringsgruppen samarbetar med. Du har även rätt att anmäla att dina personuppgifter inte får behandlas för direkt marknadsföring. Telefonsamtal som sker med dig kan komma att spelas in för dokumentation av lämnade uppgifter. Du har rätt att begära information och rättelse av de personuppgifter som finns om dig. Fullständig information om vår behandling av dina personuppgifter finns i villkoren för din produkt som du kan hitta på vår webbplats lansforsakringar.se eller som du kan beställa från oss. Vi är personuppgiftsansvariga.

8.8 Om vi inte kommer överens

Om du inte är nöjd med beslut eller hantering av ett ärende är vi naturligtvis beredda att ompröva ärendet. Kontakta i första hand den handläggare som haft ansvar för ditt ärende eller vår klagomålsansvariga.

Du kan även vända dig till domstol för att få ditt ärende prövat. Dina ombudskostnader kan oftast ersättas genom rättsskyddet i din försäkring. Du betalar då enbart självriskan.

Om du har frågor som gäller trafikskadeersättning för personskador kan du istället få ärendet prövat i Trafikskadenämnden.

Klagomålsansvarig

Är du missnöjd med något angående din försäkring kan du alltid vända dig till klagomålsansvarig på ditt länsförsäkringsbolag. Klagomålsansvarig ser till att ditt ärende behandlas och besvaras.

9 Definitioner

Dagsvärde

Avser marknadsvärdet vid skadetillfället. Kan detta inte fastställas, utgör dagsvärdet nyanskaffningsvärdet, med avdrag för värdeminskning genom ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och annan omständighet.

Fordonsklasser/användningssätt/fordonslag (fkl)

Den indelning i grupper av fordon som försäkringsbolaget gjort.

Föreskrifter

Bestämmelser om handlingssätt eller anordningar som avser att förebygga eller begränsa en skada eller vissa kvalifikationer hos försäkrad, dennes anställda eller andra medhjälpare.

Försäkrad

Den vars intresse är försäkrad mot skada.

Försäkrad egendom

De fordon som anges i försäkringsbrevet/avtalet, och utrustning som kan anses vara normal för ett fordon av samma slag och användningssätt som det försäkrade.

Försäkringsfall

Skada eller annan händelse som omfattas av försäkringen.

Försäkringstagare

Den som har avtal om försäkring med länsförsäkringsbolaget.

Kommission

Försäkringstagare från importör, tillverkare, generalagent och återförsäljare (inte privatimport) tagit emot fordon för försäljning i eget namn utan äganderätten övergått till försäkringstagaren.

Marknadsvärdet

Egendomens värde i allmänna handeln omedelbart före skadan.

Nedsättning

Minskning av försäkringsersättning därför att försäkringstagaren/brukaren inte följt aktsamhetskrav eller lämnat oriktiga uppgifter till bolaget.

Preskriptionstid

När preskription inträtt upphör rätten till ersättning och preskriptionstiden räknas från den tidpunkt den försäkrade får kännedom om försäkringsfallet.

Prisbasbelopp

Avser prisbasbelopp enligt lagen om allmän försäkring. I försäkringsvillkoren avses det prisbasbelopp som gällde för januari månad det år skadan skedde.

Restvärde

Värde av skadat föremål omedelbart efter skadan.

Självrisk

Del av skadekostnaden som den försäkrade betalar. Självriskan dras från skadekostnaden. Vid trafikförsäkring återkrävs den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självriskan.

SBF (Svenska Brandskyddsföreningen)

Försäkringsbranschens gemensamma brandskyddsbestämmelser.

Tilläggsförsäkring

Försäkring som kompletterar en försäkrings standardomfattning.

Kontakta Länsförsäkringar eller din försäkringsförmedlare.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-19 01 00 | Länsförsäkringar Blekinge 0454-30 23 00 | Dalarnas Försäkringsbolag 023-930 00 | Länsförsäkringar Gotland 0498-28 18 50
Länsförsäkringar Gävleborg 026-14 75 00 | Länsförsäkringar Gäinge-Kristianstad 044-19 62 00 | Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 031-63 80 00
Länsförsäkringar Halland 035-15 10 00 | Länsförsäkringar Jämtland 063-19 33 00 | Länsförsäkringar Jönköping 036-19 90 00 | Länsförsäkringar Kalmar län
020-66 11 00 | Länsförsäkring Kronoberg 0470-72 00 00 | Länsförsäkringar Norrbotten 0920-24 25 00 | Länsförsäkringar Skaraborg 0500-77 70 00 | Länsförsäkringar
Skåne 042-633 80 00 | Länsförsäkringar Stockholm 08-562 830 00 | Länsförsäkringar Södermanland 0155-48 40 00 | Länsförsäkringar Uppsala 018-68 55 00
Länsförsäkringar Värmland 054-775 15 00 | Länsförsäkringar Västerbotten 090-10 90 00 | Länsförsäkringar Västernorrland 0611-36 53 00 | Länsförsäkringar Älvsborg
0521-27 30 00 | Länsförsäkringar Östgöta 013-29 00 00